

СТАНОВИЩЕ

От доцент д-р Димитър Василев Димитров
Катедра Растителна защита, ботаника и зоология
към ШуУ „Епископ Константин Преславски“

Относно: научноизследователската и преподавателската дейност на гл. ас. д-р Мария Живкова Касчиева, участник в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“

Научна област: 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина

Професионално направление: 6.2. Растителна защита (Хербология, физиологични и фитопатологични механизми в растителната защита)

Висше училище: Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“

Обява: Държавен вестник, бр. 63 от 01.08.2025 г.

Основание за становището: Заповед № РД-16-238/31.10.2025 г. на Ректора на Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ във връзка с определяне състава на научно жури за провеждане на конкурса

anni за конкурса

Обявата за конкурса е публикувана в Държавен вестник (бр. 63 от кандидатка, подала документи за участие в установения срок е гл. ас. д-р Мария Живкова Касчиева.

По процедурата за провеждане на конкурса са спазени всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България и на Правилника за условията и реда за заемане на академични длъжности във ШуУ „Епископ Константин Преславски“. От предоставените материали е видно, че гл. ас. д-р Мария Живкова Касчиева е изпълнила минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и допълнителните университетски изисквания.

2. Данни за кандидата Кандидатът гл. ас. д-р Мария Живкова Касчиева през 2000 г. завършва висшето си образование във ШуУ „Епископ Константин Преславски“, специалност „Агрохимия с фермерство и агробизнес“. През системата на ССА. Защиатава успешно дисертационен труд в направление „Селекция и семепроизводство на културните растения“ шифър 04.01.05. Придобива Образователна и научна степен „доктор“ през 2006 г. През 2011 година е избрана за главен асистент в ШуУ „Епископ Константин Преславски“. Владее много добре турски, френски и английски езици.

3. Описание на научните трудове Представеният от гл. ас. д-р Мария Живкова Касчиева за участие в конкурса списък с публикации включва 21 научни труда, от които: • хабилитационен труд – монография (121 стр.) – 1

бр.; • монография, която не е представена като хабилитационен труд (154 стр.) – 1 бр.; • статии – 19 бр.

Хабилитационен труд – публикувана монография 1 бр.

Монография която не е представена, като хабилитационен труд 1 бр.

- Научни статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 7 бр.

- Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томовете - 12 бр.

- Съгласно справката за съответствие с националните минимални наукометрични изисквания, кандидатът ги покрива изцяло и има необходимият брой точки по всички показатели, както следва:

- По показателят от група А – 50 точки /от 50 изискуеми/

- По показателите от група В – 100 точки /от 100 изискуеми/

- По показателите от група Г – 230,4 /от 200 изискуеми/

- По показателите от група Д – 100 /от 50 изискуеми/

Представените материали за конкурса покриват изцяло националните минимални изисквания на Правилника за развитие на академичния състав на ШУ. От представената справка е видно, че кандидатът покрива необходимия брой точки по отделните групи, като за показателят Д надхвърля над 2 пъти изискуемият брой точки. Общият брой точки, който събира кандидатът е 480,4 при изискуеми 400. В представените за конкурса четвърти автор в 3 от тях (15,79%), шести автор в 1 от тях (5,22%). Кандидатката е представила за разглеждане и 2 монографии. Извършена е проверка на представените научни трудове чрез системата за антиплагиатство „StrikePlagiarism“. След направената проверка данни за плагиатство не са установени.

Основни научни приноси на кандидата

Приноси с теоретичен характер

Направена е инвентаризация на плевелите на обработваеми земеделски площи в защитена зона BG0000573 „Комплекс Калиакра“. Установена е хетерогенност на плевелния състав, което е предпоставка за висока екологична стойност на обработваемите площи.

Установени са защитени видове растения, като ароматна матиола (*Matthiola odoratissima*), тънкожилест пелин (*Artemisia lehriana* Weber syn. *Artemisia fragrans* Willd.) и Добруджански овес (*Avena eriantha* Dirieu), в тази връзка те притежават адаптационни механизми и затова се развиват добре в обработваемите площи.

Приноси с научно-приложен характер

Създадено е първото по рода си научно-практическо ръководство за производство на шафран в България. В ръководството се описват различните аспекти в производството, а именно растителнозащитни, технологични, търговски и културни.

Изследвана е фитопатогенната гъба *Alternaria alternata* (Fr.) Keissl. По сорго и сорго-суданкови хибриди и е установено, че тя се разпространява най-силно върху повърхността на семената.

5. Инициативност и умения за ръководене на научни изследвания.

Гл. ас. д-р Мария Живкова Касчиева е осъществила мобилност по Еразъм +. Взела е участие в следните органи за управление: член на Факултетен съвет, член на Академичен съвет, отговорник по качеството на катедра РЗБЗ на Шуменския Университет, член на научния комитет на Международна научна конференция, член на жури в състезанието «Млад фермер 2022» организирано от ПГССТХТ-Шумен и МОН. Кандидатката е изготвила 1 рецензия на научна статия. Води часове със студенти от специалностите „Растителна защита“, „Екология и опазване на околната среда“, „Педагогика на обучението по биология и химия“, „Педагогика на обучението по география и биология“ в ШУ „Епископ Константин Преславски“ специалност РЗ: „Хербология“, „Физиология на растенията“ „Селекция и семепроизводство на културните растения“ „Теренна практика по Хербология“, „Агрохимия“. Разработила е лекционен курс по следните дисциплини за специалност „Растителна защита“: „Градско земеделие“, „Цветарство“, „Растителна защита в градски условия“. Има 5 успешно защитили дипломанти.

6. Критични бележки, въпроси и препоръки към кандидата

Препоръчвам на д-р Касчиева да насочи своите усилия в областта на хербологията, където има потенциал да напише както учебник, така и учебни помагала.

7. Заключение

След като се запознах с представената от кандидата документация и научна продукция, считам, че изследователската и преподавателската дейност на гл. ас. д-р Мария Живкова Касчиева удовлетворяват изцяло изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“. Това ми дава основание като член на научното жури убедено да гласувам положително гл. ас. д-р Мария Живкова Касчиева да заеме академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина. 6.2. Растителна защита (Хербология, физиологични и фитопатологични механизми в растителната защита).

Дата 12.12.2025г.

Шумен

Изготвил становището:

/Доц. д-р Димитър Василев/